

OBZORNIK ZDRAVSTVENE NEGE

REVIIA ZBORNICE ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE SLOVENIJE –
ZVEZE STROKOVNIH DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER,
BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

SLOVENIAN NURSING REVIEW

JOURNAL OF THE NURSES AND MIDWIVES ASSOCIATION OF SLOVENIA

Leto/Year 2017 Letnik/Volume 51

KAZALO/CONTENTS

Glavna in odgovorna urednica/*Editor in Chief and Managing Editor*
izr. prof. dr. Brigita Skela-Savič, znan. svet.

Urednik, izvršni urednik/*Editor, Executive Editor*
doc. dr. Mirko Prosen

Urednica, spletna urednica/*Editor, Web Editor*
Martina Kocbek Gajšt

Uredniški odbor/*Editorial Board*
**viš. pred. mag. Branko Bregar, doc. dr. Simona Hvalič Touzery (št. 1–3), doc. dr. Sonja Kalauz,
viš. pred. Igor Karnjuš, asist. Petra Klanjšek, pred. mag. Klavdija Kobal Straus, Martina Kocbek Gajšt,
doc. dr. Andreja Kvas, doc. dr. Mateja Lorber, doc. dr. Miha Lučovnik, doc. dr. Ana Polona Mivšek,
izr. prof. dr. Fiona Murphy, izr. prof. dr. Alvisa Palese, doc. dr. Mirko Prosen, izr. prof. dr. Polona Selič,
izr. prof. dr. Brigita Skela-Savič, viš. pred. mag. Tamara Štemberger Kolnik, prof. dr. Debbie Tolson**

Lektorice za slovenščino/*Readers for Slovenian*
mag. Ana Božič (št. 1–4)

Lektorici za angleščino/*Reader for English*
**lekt. mag. Nina Bostič Bishop (št. 1–4), mag. Breda Vrhunec (št. 1–2), Zvezda 11,
prevajalska agencija, d.o.o. (št. 1), mag. Julija Potrč (št. 4)**

Ustanovitelj in izdajatelj/*Founded and published by*
Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in
zdravstvenih tehnikov Slovenije/*The Nurses and Midwives Association of Slovenia*

Tisk in prelom/*Designed and printed by*
Tiskarna Radovljica

UVODNIK/LEADING ARTICLE

Writing for publication: avoiding the common pitfalls

Pisanje za objavo: kako se izogniti najpogostejšim pastem

Leslie Gelling

4

The family medicine reference clinic: an example of interprofessional collaboration within a healthcare team

Referenčne ambulante družinske medicine: primer medpoklicnega sodelovanja v zdravstvenem timu

Tonka Poplas Susič

112

90 let organiziranega delovanja medicinskih sester na Slovenskem: iz preteklosti skozi sedanjost v prihodnost

90 years of professional nursing in Slovenia: the past, the present and the future

Monika Ažman

184

Profesionalizacija zdravstvene nege v Sloveniji: izzivi in odgovornosti za visokošolsko izobražene medicinske sestre in zdravstvenike

Professionalization of nursing in Slovenia: challenges and responsibilities for nurses with a higher education degree

Brigita Skela-Savič

264

IZVIRNI ZNANSTVENI ČLANEK/ORIGINAL SCIENTIFIC ARTICLE

Stress among employees in psychiatric nursing

Stres med zaposlenimi na področju psihiatrične zdravstvene nege

Urška Nemeč, Klavdija Čuček Trifkovič

9

Izkušnje medicinskih sester v patronažnem varstvu z obiski na domu v okviru projekta Nadgrajena celovita obravnava pacienta: rezultati pilotne raziskave

Experiences of community nurses with home visits in the framework of the Upgraded comprehensive patient care project: pilot study results

Jožica Ramšak Pajk, Tonka Poplas Susič

24

Obvladovanje dejavnikov tveganja za nastanek srčno-žilnih bolezni v referenčni ambulanti družinske medicine

Managing risk factors for cardiovascular diseases in a reference family medicine clinic

Alenka Terbovc, Boštjan Gomišček

34

Uporaba novih psihoaktivnih snovi med študenti zdravstvenih in pedagoških poklicev

The use of new psychoactive drugs among students of health and teaching professions

Eva Bučan, Branko Bregar

42

Differences in alcohol consumption habits between Roma and non-Roma in Northeastern Slovenia

Razlike v uživanju alkohola med Romi in Neromi v severovzhodni Sloveniji

Erika Zelko, Jana Podojsteršek, Igor Švab, Marko Kolšek, Maja Sever

116

Razumevanje vloge medicinske sestre pri spremembi življenjskega sloga posameznikov, v preteklosti ovisnih od prepovedanih drog

Understanding the role of a nurse in facilitating lifestyle change among former illicit substance abusers

Klavdija Kadenšek, Branko Bregar

124

Uživanje alkohola med starostniki v domačem okolju: rezultati presejalnega testa SMAST-G Alcohol consumption among the elderly living at home: results of the SMAST-G screening test <i>Radojka Kobentar, Zoran Kusić</i>	134
Odnos reševalcev do uporabe različnih oblik prisilnih ukrepov The attitudes of paramedics to different forms of coercive measures <i>Samir Muminović, Branko Bregar</i>	143
Odnos zaposlenih v operacijski zdravstveni negi do usposabljanja novo zaposlenih na delovnem mestu: primer ene organizacije The attitude of employees in perioperative nursing to training new employees in the workplace: example of an organization <i>Tina Oblak, Brigita Skela Savič</i>	190
Ocena prehranskega stanja starejših v socialnovarstvenem zavodu Assessment of the nutritional status of the elderly in a residential home <i>Nika Urh, Katarina Babnik, Doroteja Rebec, Tamara Poklar Vatovec</i>	207
Analiza vodenja poterminsko nosečnosti v Sloveniji v letu 2012 Analysis of management of pregnancies after 40 week of gestation in Slovenia in 2012 <i>Klavdija Obreza, Ivan Verdenik, Ana Polona Mivšek</i>	219
Prvo srečanje s porodom med študenti babištva: samoocena občutij s prvo klinično prakso v porodnem bloku First encounter with birth among midwifery students: self-assessed feelings with first clinical practice maternity ward <i>Tjaša Plemen, Ana Polona Mivšek</i>	226
Razvoj elementov profesionalizacije v slovenski zdravstveni negi: tehnika skupinskih intervjujev Development of nursing professionalization elements in Slovenia: the group interview technique <i>Brigita Skela-Savič</i>	274
Zadovoljstvo žensk s porodno izkušnjo: opisna raziskava Women's satisfaction with the childbirth experience: a descriptive research <i>Lara Menhart, Mirko Prosen</i>	298
Starizem v zdravstvenih ustanovah Ageism in healthcare institutions <i>Amadeus Lešnik, Jožefa Tomažič</i>	312
Opisna raziskava mnenj in stališč študentov zdravstvene nege ter kliničnih mentorjev glede ocenjevanja kliničnega usposabljanja A descriptive research on opinions and views of nursing students and clinical mentors on assessment of clinical practice <i>Edita Meden, Andreja Kvas, Silvestra Hoyer</i>	320
Diplomske značke nekdanjih šol za medicinske sestre, otroške negovalke in babice v Sloveniji: interpretativna zgodovinska raziskava Graduation badges or pins of former nursing and midwifery schools in Slovenia: an interpretative historical research <i>Janez Fischinger, Duša Fischinger</i>	328

PREGLEDNI ZNANSTVENI ČLANEK/REVIEW ARTICLE

Use of cutting-edge biomedical devices for intravenous cannulation in the health care of a patient: literature review

Uporaba sodobnih biomedicinskih pripomočkov za vzpostavljanje periferne venske poti v zdravstveni oskrbi pacienta: pregled literature

Zvonka Fekonja, Majda Pajnkihar

52

Prednosti metode montessori pri obravnavi pacientov z demenco

The benefits of the Montessori Method in the treatment of patients with dementia

Andreja Ljubič, Tamara Štemberger Kolnik

75

Oxytocin for labour induction or augmentation as a risk factor for autism: systematic literature review

Povezava med uporabo oksitocina za sprožitev ali pospeševanje poroda in avtizmom: sistematični pregled literature

Marija Grosek, Miha Lučovnik

153

Uporaba ocenjevalnih lestvic pri ocenjevanju samostojnosti pacienta v rehabilitacijski zdravstveni negi: pregled literature

The use of assessment scales for evaluating patient's independence in rehabilitation nursing: literature review

Romana Petkovšek-Gregorin, Brigitा Mali

234